

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Финансиски Извештаи

За годината што завршува на 31 Декември 2006

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

Содржина

	Страна
Независен ревизорски извештај	1
Биланс на успех	4
Биланс на состојба	5
Извештај за промените на капиталот	7
Извештај за паричните текови	8
Белешки кон финансиските извештаи	9-55

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Народна Банка на Република Македонија ("НБРМ"), кои што го вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2006 година, како и билансот на успех, извештајот за промени на капиталот и извештајот за парични текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување. Оваа одговорност вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка; избирање и примена на соодветни сметководствени политики; како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба на НБРМ заклучно со 31 декември 2006 година, како и на неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

ПрајсвотерхаусКуперс дооел Скопје

Скопје,

30 април 2007

ОПШТИ ПОДАТОЦИ

Членови на Советот

Петар Гошев, Гувернер
Емилија Нацеска, Вицегувернер
Фадил Бајрами, Вицегувернер
Верица Хаџи - Василева
Горан Петрески
Лиман Куртиши
Љубомир Кекеновски
Драге Јанев
Тихомир Петрески

Седиште

Комплекс банки бб
1000, Скопје

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

БИЛАНС НА УСПЕХ

	Белешка	2006	2005
Приходи од камати	5	2.294.676	1.205.669
Расходи од камати	6	(1.092.988)	(751.332)
Нето приходи од камати		1.201.688	454.337
Приходи од провизии	7	237.420	213.348
Расходи од провизии	8	(9.654)	(10.925)
Нето приходи од провизии		227.766	202.423
Нето нереализирани курсни и ценовни промени	9	(246.784)	2.539.493
Нето приходи од хартии од вредност за тргување	10	25.939	(6.658)
Останати оперативни приходи	11	243.737	29.117
Расходи за вработените	12	(286.774)	(278.315)
Амортизација	25,26	(57.960)	(64.169)
Останати расходи	13	(159.194)	(147.134)
Резервации и отписи	14	(164.916)	(148.699)
Нето добивка / (загуба) за годината		783.502	2.580.395

Белешките на страниците од 9 до 55 се составен дел на овие финансиски извештаи.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

АКТИВА	Белешка	31 Декември	
		2006	2005
Злато	15	6.454.563	5.816.277
Депозити во странска валута	16	71.065.999	61.499.563
Ефективни странски пари	17	206.660	47.909
Странски хартии од вредност	18	9.807.416	1.810.586
Специјални права на влечење	19	138.555	40.671
Девизни средства		87.673.193	69.215.006
Побарувања од државата за односи со ММФ	20	587.196	620.630
Хартии од вредност на државата	21	1.918.813	2.929.085
Побарувања од државата		2.506.009	3.549.715
Членство кај ММФ	22	4.994.565	4.970.211
Кредити дадени на банки	23	24.426	31.247
Останати побарувања од банки	24	-	-
Побарувања од банки		24.426	31.247
Недвижности и опрема	25	903.595	908.697
Нематеријални средства	26	31.347	29.996
Пригодни ковани пари	27	90.023	64.292
Побарувања	28	22.724	21.676
Останата актива	29	61.595	36.283
Вкупна актива		96.307.477	78.827.123

Белешките на страниците од 9 до 55 се составен дел на овие финансиски извештаи.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

БИЛАНС НА СОСТОЈБА (продолжение)

ПАСИВА	Белешка	31 Декември	
		2006	2005
Готови пари во оптек	30	17.768.218	15.850.612
Депозити на банки	31	7.382.243	4.973.550
Задолжителна резерва на банки и штедилници	32	6.386.882	5.333.913
Благајнички записи на НБРМ	33	9.480.027	8.945.039
Денарски депозити на државата	34	17.480.068	8.932.142
Девизни депозити на државата	35	17.686.877	15.625.341
Депозити на државата		35.166.945	24.557.483
Ограничени депозити	36	492.954	411.198
СПВ алокација		587.196	620.630
Позајмувања од ММФ		2.593.312	3.221.857
Обврски врз основа на членство и депозити		4.994.565	4.970.211
Обврски спрема ММФ	37	8.175.073	8.812.698
Останати депозити	38	1.899.555	1.594.898
Останати обврски	39	424.347	166.931
Посебна резерва	40	246.164	154.272
Останата пасива	41	557.417	226.399
Останата пасива		1.227.928	547.602
Капитал		1.289.789	1.289.789
Општи резерви		1.103.543	502.110
Ревалоризациони резерви		5.971.910	6.217.273
Акумулирана загуба		(37.590)	(209.042)
Капитал и резерви	42	8.327.652	7.800.130
Вкупна пасива		96.307.477	78.827.123

Белешките на страниците од 9 до 55 се составен дел на овие финансиски извештаи.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

ИЗВЕШТАЈ НА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

Белешка	Капитал	Општи резерви	Ревалориза-циони резерви	Ревалориза-ција на уметнички слики	Акумулирана загуба	Вкупно капитал и резерви
Состојба на 1 јануари 2005 година	1.289.789	-	3.677.780	-	(744.934)	4.222.635
Прилагодување на почетна состојба	2А	-	-	-	(209.042)	(209.042)
Коригирана состојба на 1 јануари 2005 година	1.289.789	-	3.677.780	-	(953.976)	4.013.593
Добивка за годината	-	-	-	-	2.580.395	2.580.395
Вкупно признати приходи за 2005 година	-	-	-	-	2.580.395	2.580.395
Покривање на загубата со државни обврзници	42	-	-	-	714.581	714.581
Пресметани позитивни курсни и ценовни промени на злато	42	-	-	1.419.250	(1.419.250)	-
Пресметани позитивни курсни разлики	42	-	-	1.119.886	(1.119.886)	-
Пресметани позитивни ценовни промени за хартии од вредност	42	-	-	357	(357)	-
Распределба во општи резерви	42	-	2.110	-	(2.110)	-
Распределба во Буџет на Република Македонија	39	-	-	-	(8.439)	(8.439)
Капитализација на општи резерви	-	-	500.000	-	-	500.000
Состојба на 31 декември 2005 / 1 јануари 2006 година	1.289.789	502.110	6.217.273	-	(209.042)	7.800.130
Добивка за годината	-	-	-	-	783.502	783.502
Вкупно признати приходи за 2006 година	-	-	-	-	783.502	783.502
Пресметани позитивни курсни и ценовни промени на злато	42	-	-	638.349	(638.349)	-
Пресметани негативни курсни разлики	42	-	-	(933.874)	933.874	-
Пресметани позитивни ценовни промени за ХВ	42	-	-	48.742	(48.742)	-
Реализирани ценовни промени	42	-	-	(357)	357	-
Распределба во општи резерви	-	-	601.433	-	(601.433)	-
Распределба во Буџет на Република Македонија	39	-	-	-	(257.757)	(257.757)
Ревалоризација на уметнички слики	25	-	-	-	1.777	1.777
Состојба на 31 декември 2006 година	1.289.789	1.103.543	5.970.133	1.777	(37.590)	8.327.652

Белешките на страниците од 9 до 55 се составен дел на овие финансиски извештаи.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

ИЗВЕШТАЈ НА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ

	Белешка	31 Декември	
		2006	2005
Нето добивка пред распределба		783.502	2.580.395
Корегиран за:			
Приходи од камати	5	(2.294.676)	(1.205.669)
Расходи од камати	6	1.092.988	751.332
Нереализирани ценовни промени од злато		(638.349)	(1.419.250)
Нереализирани ценовни промени од хартии од вредност за тргување		(37.098)	6.301
Исправка на вредност		73.024	23.332
Посебна резерва		91.892	16.000
Амортизација	25,26	57.960	64.169
Нето добивка / (загуба) пред промените во активата и пасивата		(870.757)	816.610
Злато		63	(500.162)
Странски хартии од вредност		(7.906.769)	(683.769)
Депозити орочени над 90 дена		4.603.155	(4.603.155)
Ограничени депозити		(273.518)	(62.976)
Побарувања од државата		1.002.041	286.678
Побарувања од банки		6.821	5.853
Останата актива		(65.897)	36.371
Пари во оптек		1.917.606	741.518
Депозити на банки		2.406.372	2.303.449
Задолжителна резерва на банки и штедилници		1.052.969	1.962.436
Депозити на државата вклучувајќи ограничени и други депозити		10.952.831	11.727.841
Примени позајмици од ММФ		-	777.760
Отплата на позајмици од ММФ		(628.545)	(374.599)
Посебна резерва		-	(23.390)
Останата пасива		328.635	(98.183)
Примени камати		2.249.945	1.206.889
Платени камати		(1.045.398)	(747.069)
Нето парични текови од/ (користени во) оперативни активности		13.729.554	12.772.102
Набавки на недвижности и опрема		(53.417)	(23.452)
Приноси од продажба на недвижности и опрема		985	30
Нето парични текови користени во инвестициони активности		(52.432)	(23.422)
Издадени благајнички записи на НБРМ		534.805	4.369.136
Нето парични текови користени во финансиски активности		534.805	4.369.136
Ефекти од нереализирани добивки / (загуби)		-	500.000
Нето зголемување/(намалување) на парите и парични средства		14.211.927	17.617.816
Пари и парични средства на почетокот на годината		56.478.166	38.860.350
Пари и парични средства на крајот на годината	43	70.690.093	56.478.166

Белешките на страниците од 9 до 55 се составен дел на овие финансиски извештаи.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

1. Општи информации

Народна банка на Република Македонија (во натамошниот текст: НБРМ) е централна банка на Република Македонија и е единствена емисиона институција во државата. Организацијата и работењето на НБРМ се регулирани со Законот за Народната банка на Република Македонија од 22 јануари 2002 година и измените и дополнувањата на Законот за Народна банка на Република Македонија од 31 јули и 31 декември 2003 година, 21 јули 2004 година, 21 јули 2005 година и 7 декември 2006 година. Според Законот, НБРМ е правно лице во целосна сопственост на државата со финансиска и со административна самостојност. НБРМ како централна емисиона банка се конституира во 1992 година.

Според Законот за НБРМ, основна цел на НБРМ е одржување на ценовна стабилност. НБРМ ја поддржува економската политика на земјата и се грижи за финансиската стабилност, без притоа да се загрози остварувањето на нејзината основна цел. Остварувањето на овие цели имаат приоритет пред остварувањето на добивка.

НБРМ до Собранието на Република Македонија поднесува полугодишен и годишен извештај за работењето, за банкарската супервизија и за управувањето со девизните резерви, како и годишен финансиски извештај ревидиран од страна на независен надворешен ревизор.

Нето добивката се распределува во ревалоризациони резерви, општи резерви и во Буџетот на Република Македонија. Нереализираните приходи кои произлегуваат од ценовни и курсни промени во целост се издвојуваат во ревалоризациони резерви. По распределувањето на ревалоризационите резерви, согласно измените на Законот за НБРМ од декември 2006 година, 70% од нето добивката (2005: 20% од нето добивката) се распоредува во општи резерви, односно 15% по достигнување на нивото на основниот капитал, а остатокот претставува приход на Буџетот на Република Македонија. Загубата се покрива од општите резерви на НБРМ, а доколку истите не се доволни, непокриената загуба се покрива од Буџетот на Република Македонија или со преносливи каматоносни должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија.

Органи на НБРМ се Советот и Гувернерот.

Вкупниот број на вработени на 31 декември 2006 година е 417 (31 декември 2005: 412).

Финансиските извештаи се усвоени од Советот на Народна банка на Република Македонија на 27 април 2007 и потпишани во нејзино име од страна на претседателот на Советот на НБРМ:

Претседател на Советот на НБРМ

М-р Петар Гошев

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

2. Преглед на значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвување на овие финансиски извештаи се прикажани подолу :

A Основа за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), кои ги вклучуваат стандардите и толкувањата одобрени од Одборот за Меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) и толкувањата на Меѓународниот Комитет за Меѓународните сметководствени стандарди одобрени од КМСС кои сеуште се на важност.

Финансиските извештаи се изготвени според принципот на набавна вредност како основа за мерење, модифициран со мерењето според објективна вредност на хартиите од вредност за тргување, златото и уметничките слики.

Прилагодување на почетна состојба за неусогласени контрастивки од минатите години

Делот од прилагодувањето на почетната состојба на акумулираната загуба на 1 јануари 2005 година во износ од МКД 171.452.000 е резултат на усогласување на салдото на активни и пасивни позиции од минати години, на кои се евидентираат средствата и обврските поврзани со монетарните трансакции. НБРМ утврди дека салдото на неусогласени контрастивки постои во билансот на НБРМ од 2001 година, а има потекло од минати години. Останатиот дел во износ од МКД 37.590.000 претставува прилагодување на позицијата пари во оптек, како резултат на откриениот кусок на банкноти во еден од трезорите на НБРМ во март 2007 година. Согласно податоците од истражната судска постапка, која е во тек, НБРМ има индикации дека кусокот на банкноти во трезорот е настанат пред 1 јануари 2002 година, во период кога дистрибуцијата на готовина во Република Македонија не била под надлежност на НБРМ.

Ефектот беше прокнижен согласно МСС 8- Сметководствени политики, промени во сметководствени проценки и грешки кои произлегуваат од прилагодување на почетната состојба на 1 јануари 2005 во Извештајот за промени во капиталот.

Измени во објавените стандарди и толкувања, применливи од 1 јануари 2006 година

Примената на долунаведените дополнувањата на објавените стандарди, не предизвикуваат значајни промени во сметководствените политики на НБРМ:

- МСС 19 - Измена - Сметководствена евиденција на добивки и загуби, Групни планови и обелоденувања

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

- МСС 21 - Измена - Нето инвестиции во девизно работење
- МСС 39 - Измена - Хеџирано сметководство на паричен тек на предвидени групни трансакции
- МСФИ 1 (Измена), Прво усвојување на меѓународни стандарди за финансиско известување, и МСФИ 6 (Измена), Истражување за и вреднување на минерални извори
- МСФИ 6, Истражување за и вреднување на минерални извори
- КТМСФИ 4, Одредување дали аранжманот вклучува лизинг
- КТМСФИ 5, Права на камата кои произлегуваат од ослободување од провизија, обновување и фондови за еколошко обновување, и
- МСС 21 Измена, МСС 39 Измена - Хеџирано сметководство за паричен тек на предвидени групни трансакции, МСФИ 1, МСФИ 6, КТМСФИ 4 и КТМСФИ 5 не се однесуваат на работењето на НБРМ и затоа немаат материјално влијание врз политиките на НБРМ.
- МСС 39 Измена - Опција за набавна вредност. Пред измената, НБРМ ја применуваше неограничената верзија на опцијата на набавна вредност во МСС39. НБРМ ги задоволи новите критериуми и затоа продолжува да одредува одредени финансиски средства и финансиски обврски по набавна вредност преку билансот на успех.
- МСС 39 и МСФИ 4 Измена - Договори за финансиски гаранции. Овие видови на договори сега се пресметуваат по МСС 39 и повеќе не се пресметуваат по МСФИ 4, како што претходно така се бараше. Барањата за мерење и обелоденување по МСС 39 не резултираа со материјални промени на политиките на НБРМ.

Стандарди, интерпретација и дојолнувања на објавените стандарди кои сеуште немаат важност

МСФИ 7 Финансиски Инструменти: Обелоденување и комплементарни Дополнувања на МСС 1, Презентирање на Финансиски извештаи - Капитални обелоденувања (со важност од 1 јануари 2007). МСФИ 7 воведо нови обелоденувања за подобрување на информирањето во однос на финансиските инструменти. МСФИ 7 бара претставување на квалитативни и квантитативни информации за изложеноста на ризици кои произлегуваат од финансиските инструменти, вклучувајќи минимум обелоденувања за кредитниот ризик, ризикот од неликвидност и пазарниот ризик, вклучително и сензитивна анализа на пазарниот ризик. Тој го заменува МСС 30, Обелоденувања во финансиските извештаи на банки и слични финансиски институции, и барањата за обелоденување на МСС 32, Финансиски Инструменти: обелоденување и презентирање. Наменет е за сите субјекти кои известуваат согласно МСФИ. Дополнувањето на МСС 1

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

ги воведува прилозите за нивото на капиталот на субјектот и како тој управува со капиталот. НБРМ го процени влијанието на МСФИ 7 и измените на МСС 1 и донесе заклучок дека измените ќе вклучат сензитивни анализи на пазарен ризик и презентирање на капиталот согласно измените на МСС 1. НБРМ ќе го примени МСФИ 7 и измените на МСС 1 од сметководствениот период кој започнува на 1 Јануари 2007 година.

Постојат други нови стандарди или дополнувања на веќе постоечките, кои не се релевантни за работењето на НБРМ. Овие дополнувања и стандарди вклучуваат:

- МСФИ 8, Оперативни сегменти (стапува на сила од 1 Јануари 2008);
- КТМСФИ 7, Примена на принципот на корекција од МСС 29 - Финансиско известување во хиперинфлаторни економии (со важност од 1 март 2006 година);
- КТМСФИ 8, Опфат на МСФИ 2 - Плаќање врз основа на акции (со важност од 1 мај 2006 година);
- КТМСФИ 9, Преценка на вградени деривативи (со важност од 1 јуни 2006 години);
- КТМСФИ 10, Меѓупериодично финансиско известување и оштетување на средствата, (со важност од 1 ноември 2006 година);
- КТМСФИ 11, МСФИ 2 - Групни Трансакции и за откупени Сопственички акции (во примена од 1 Март 2007);
- КТМСФИ 12, Аранжмани по услужни концесии(во примена од 1 Јануари 2009)

Б Трансакции во странска валута

Функционална и презентациона валута

Ставките кои се вклучени во финансиските извештаи се прикажани во валута според моменталните услови во кои дејствува НБРМ (функционална валута). Финансиските извештаи се прикажани во МКД, која е функционална и презентациона валута на НБРМ, изразени во илјади денари.

Трансакции и состојби

Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажуваат во МКД според девизниот курс на денот на составување на билансот на состојба. Трансакциите кои се склучени во странска валута се изразуваат во МКД по девизниот курс на денот на трансакцијата. Сите разлики од промените на девизните курсеви се признаени во билансот на успех.

Девизен курс:	31 декември 2006 МКД	31 декември 2005 МКД
УСД	46,45	51,86
ЕУР	61,17	61,18
СДР	70,08	74,07

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

В Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нивната нето вредност се прикажува во билансот на состојба на нето основа доколку постојат законски применливи права за нетирање и можност за прикажување или порамнување на трансакциите на нето основа.

Г Продажба и повторно купување на договори

Продадените хартии кои се предмет на повторно купување (Репо трансакции) се рекласификувани во финансиските извештаи како средства кои се дадени под закуп кога преносителот има право според договорот или намера да го продаде или повторно да го заложува како колатерал. Обврските врз основа на репо трансакции се вклучени во депозитите спрема банките. Побарувањето по купените хартиите од вредност кои се предмет на повторна продажба се вклучени во кредити дадени на банките. Разликата помеѓу продажната и куповната цена претставува камата и е пресметана за целокупното времетраење на договорот со примена на методот на ефективна каматна стапка. Хартиите од вредност кои се предмет на заем се прикажани во финансиските извештаи.

Хартиите од вредност кои се позајмени и оние кои се примени како колатерал за обратни трансакции не се признаваат во финансиските извештаи, освен доколку не се продадени на трети лица, во кој случај набавките и продажбите се прикажани како добивка или загуба и се вклучени во приходите од работење. Обврската за враќање на хартиите од вредност се прикажува по пазарна вредност како обврска од редовното работење.

Д Депозити во банки

Депозитите во банки се прикажани по амортизирана вредност исто како и кредитите и авансите, (види забелешка 2Ж), намалени за исправката (види забелешка 2С)

Ѓ Монетарно злато

Монетарното злато го сочинуваат златни депозити во коресподентни банки и залиха на златни прачки изработени по меѓународни стандарди кои се чуваат во трезорот на НБРМ. Монетарното злато е дел од девизните резерви. Златото се мери во единица мерка фина унца злато.

Златото се прикажува по пазарна вредност. Пазарна вредност е вредност која може да биде реализирана при продажба на средството на нормални комерцијални услови помеѓу две заинтересирани страни и е пресметана врз основа на цената на Лондонската Берза за злато, изразена во УСД,

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

деноминирана во МКД по тековниот девизен курс на МКД во однос на УСД на денот на трансакцијата.

Реализираните и нереализираните добивки и загуби од ревалоризацијата на златото на крајот на пресметковниот период кои резултираат од промените во пазарната цена на златото и промената на курсот на денарот во однос на САД доларот, се вклучуваат во билансот на успех.

Е Пари и парични средства

За целите на извештајот за парични текови, парите и паричните средства вклучуваат: депозити во банки и други финансиски институции со рок на достасување пократок од 90 дена, СДР кај ММФ и девизи во трезорот на НБРМ исклучувајќи ги ограничените депозити.

Ж Финансиски средства

НБРМ ги класифицира финансиските средства како: финансиски средства по објективна вредност низ билансот на успех, кредити и побарувања, инвестиции кои се чуваат до достасување и средства расположиви за продажба. НБРМ ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање.

Вложувањата во хартии од вредност кои се чуваат до достасување, кредитите и побарувањата и хартии од вредност расположиви за продажба почетно се искажуваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивно стекнување, вклучувајќи ги и трошоците на набавка. Вложувањата во финансиски средства по објективна вредност низ биланс на успех почетно се искажуваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивно стекнување, а трошоците за набавка се признаваат во билансот на успех во моментот на нивно настанување.

Финансиски средства кои се мерат по објективна вредност низ билансот на успех

Оваа категорија има две под-категории: финансиски средства кои се чуваат за тргување, и оние кои се класифицираат се мерат по објективна вредност низ билансот на успех во моментот на нивното стекнување. Финансиските средства се класифицирани во оваа категорија ако се стекнати главно заради продажба на краток рок или ако се класифицираат како такви од менаџментот. Нема финансиски средства кои се мерат по објективна вредност низ билансот на успех кои не се чуваат за тргување.

Финансиските средства се класифицираат како средства кои се чуваат за тргување ако се стекнати главно заради продавање или откуп на краток рок и за кои постои модел за остварување на добивка на краток рок. Единствено странските хартии од вредност се финансиски средства кои се класифицирани за тргување.

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Хартиите од вредност за тргување се вреднуваат по објективна вредност и ценовните промени се вклучуваат во билансот на успех.

Кредити и аванси

Кредитите и авансите се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и кои не се котираани на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде НБРМ обезбедува пари на должник без намера за тргување.

Кредитите се признаваат кога паричните средства се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна каматна стапка.

Хартии од вредност што се чуваат до достасување

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност кои НБРМ има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Хартиите од вредност што се чуваат до достасување се признаваат по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна каматна стапка.

Доколку НБРМ имаше намера да продава поголем износ од средства чувани до достасување целата категорија ќе се вложеше и ќе се рекласифицираше како расположива-за-продажба.

Хартии од вредност расположливи за продажба

Хартиите од вредност расположливи за продажба се оние финансиски средства кои НБРМ има намера да ги чува на неодреден период и кои може да се продадат поради ликвидносни потреби.

Хартиите од вредност расположливи за продажба, последователно се мерат по објективна вредност. Објективната вредност на инвестициите кои се котираат на активните пазари се базираат на котираани цени. Во случаите каде што нема активен пазар за должничките инструменти НБРМ пресметува објективна вредност, користејќи техники на вреднување. Некотирачките сопственички акции чија објективна вредност не може да биде реално утврдена се прикажува по набавна вредност, намалена за исправката на вредноста.

Нереализираните добивки и загуби се искажуваат како посебна компонента на капиталот до моментот на отуѓување на вложувањето или вршење на исправка на вредноста. При отуѓување или намалување на вредноста, кумулираните добивки или загуби искажани во капиталот се вклучуваат во билансот на успех за периодот.

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

З Објективна вредност

За вложувањата во финансиски инструменти со кои се тргува на финансиски пазари, објективната вредност се одредува преку котираните пазарни цени.

За капиталните вложувања кои не котираат, објективната вредност се одредува преку пазарните цени на сличните вложувања, или се базира на дисконтираните очекувани парични текови.

S Намалување на вредноста и ненаплатливост на финансиските средства

Средствa евиденцирани според амортизирана вредност

На датумот на кој се сочинува билансот на состојба се врши проценка со цел да се утврди дали постои објективен доказ дека вредноста на одредено финансиско средство или група финансиски средства е намалена. Финансиско средство или група на финансиски средства се оштетени и исправка на вредност се пресметува ако, и само ако, постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случуваат после првичното признавање на средствата (настан кој предизвикува загуба) и тој настан кој предизвикува загуба (или настани) имаат влијание на проценетите идни парични текови од финансиското средство или група на финансиски средства кои може објективно да се проценат.

За вреднувањето на исправката на вредноста на финансиските средства, истите се групирани на база на кредитните карактеристики (т.е. на база на банкарски оценувачки процеси кои ги земаат во предвид видот на средството, индустријата, географската локација, вид на колатералот, досегашниот должнички статус и други релевантни фактори). Тие карактеристики се релевантни за проценката на идните парични приливи од соодветните средства преку оценување на способноста на должниците за исплаќање на обврските.

Идните парични текови од финансиските средства кои се збирно оценети за намалување се прикажани врз основа на очекуваните парични текови од овие средства и загубите од минатите години според кредитните карактеристики компатибилни со оние на НБРМ. Загубите од минатите години се усогласени врз основа на расположливите податоци со цел да се прикаже ефектот на моменталните состојби кои не се однесуваат на периодот во кој настанала загубата и да се одстранат ефектите од минатите периоди кои не се релевантни за сегашноста.

Проценетите идни парични текови треба да ги прикажат и да бидат конзистентни со промените на достапните податоци од период во период. Методологијата и проценката на идните парични текови се ревидираат на редовна основа од страна на НБРМ со цел да се намалат разликите помеѓу проценетите и фактички настанатите загуби.

Кога побарувањето е ненаплатливо, тоа се отпишува до износот на резервирањето за износот на исправката на истото побарување.

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Таквите побарувања се отпишуваат откако сите потребни процедури се завршени и износот на загубата е одреден. Идните наплати на претходно отпишаните побарувања ја намалуваат вредноста на резервациите за покривање на загуби во билансот на успех.

Доколку во последователниот период износот на исправката на вредност се намали и тоа може објективно да се поврзе со настан кој се случил по намалувањето на вредноста (како што е подобрувањето на кредитниот рејтинг на должникот), намалувањето на вредноста на финансиското средство треба да биде анулирано преку корегирање на сметката за исправка на вредноста. Износот на анулирањето треба да биде вклучен во нето добивката или загубата за периодот.

Средства расположливи за продажба

На датумот на кој се сочинува билансот на состојба се врши проценка со цел да се утврди дали постои објективен доказ дека вредноста на одредено финансиско средство или група финансиски средства е намалена. За вложувањата во сопственички инструменти класифицирани како расположливи за продажба, значително или пролонгирано намалување на објективната вредност на вложувањето под неговата набавна вредност се смета како објективен доказ за оштетување. Во тој случај, кумулативната загуба-измерена како разлика помеѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за исправката на истото побарување признаена во билансот на успех во минати периоди-се анулира од капиталот и се признава во билансот на успех. Исправката на вредност за сопственички вложувања, признаена во билансот на успех, последователно не се анулира низ билансот на успех. Доколку во последователниот период објективната вредност на должнички инструменти се зголеми и тоа може објективно да се поврзе со настан кој се случил по намалувањето на вредноста, намалувањето на вредноста треба да биде анулирано во билансот на успех.

И Сметководство на датум на тргување и порамнување

Сите "редовни" набавки и продажби на финансиски средства се признаваат на датумот на подмирување, односно на датумот на кој средството е добиено или предадено на друго лице. Редовните набавки или продажби се набавки или продажби на финансиски средства кои бараат испорака на средствата во даден рок кој е главно утврден по пат на регулатива или конвенција на пазарот.

Ј Недвижности и опрема

Сите ставки на недвижности и опрема, освен уметничките слики се признаваат по нивната набавна вредност намалена за амортизацијата.

Инвестициите во тек се прикажани по набавна вредност на нивната подготовка вклучувајќи ги трошоците за трети лица. Не се пресметува амортизација во текот на инвестицијата. По завршувањето на изведбата,

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

сите акумулирани трошоци се префрлени на соодветните материјални вложувања и опрема и се предмет на соодветната стапка на амортизација. Добивките и загубите при расходување на недвижностите и опремата се прикажани во билансот на успех.

Уметничките слики се признаваат по нивната објективна вредност. Промените во објективната вредност се признаваат во капиталот во ревалоризациони резерви за уметнички слики.

Амортизација се пресметува на сите средства освен на инвестициите во тек со примена на праволинискиот метод, врз база на проценетиот корисен век на имотот и опремата, кој е како што следи:

Згради:	10 до 77 години
Опрема:	5 до 10 години
Возила:	6 до 7 години
Мебел:	5 до 10 години

Остатокот на резидуланата вредност и корисниот век се ревидираат и прилагодуваат доколку се оцени како неопходно, на датумот на билансот на состојба.

Земјиштето, уметничките слики и нумизматиката не се предмет на амортизација.

К Нематеријални вложувања

Нематеријалните средства се состојат од компјутерски софтвер. Средството е прикажано по вредноста по која е набавено и се амортизира според праволинискиот метод за проценетиот животен век, кој не е подолг од 5 години.

Л Исправка на вредноста на нефинансиски средства

Средствата кои имаат неограничен животен век не се предмет на амортизација и се тестирани за оштетување на годишна основа. Средствата кои се предмет на амортизација се тестираат за оштетување тогаш кога одредени настани или промени индицираат дека книговодствената вредност не е соодветна. Загубата поради оштетување (исправка на вредноста) е еднаква на износот за кој книговодствената вредност на средството ја надминува неговата надоместлива вредност. Надоместливата вредност е поголемиот износ помеѓу објективната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и вредноста на средството во употреба. При оценка на исправката на вредноста на средствата, истите се групирани од најниско ниво според способноста да генерираат парични текови (единици за генерирање на парични текови). Сите нефинансиски средства, освен гудвилот, за кои признаена е исправка на вредност во минати периоди, се предмет на анализа на крајот на секоја

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

година со цел да се утврди дали постои можност за анулирање на исправката на вредноста.

Љ Пригодни ковани пари

Пригодните ковани пари не се платежно средство и вообичаено содржат уметничка или колекционерска вредност, и следствено се продаваат по цена повисока од вредноста на металот од кој се изработени. НБРМ произведува пригодни ковани пари за одбележување на значајни настани, врз основа на Одлука на Владата на Република Македонија. Пригодните ковани пари се вреднуваат по нивната продажна цена, донесена од Советот на НБРМ.

Приходите од продажба на пригодни ковани пари се признаваат доколку е веројатно дека идните економски користи ќе бидат прилив на НБРМ и доколку овие користи може веродостојно да се мерат.

М Доверителски активности

НБРМ има улога на доверител во доверителски активности кои се јавуваат како резултат на чување или пласирање на средства во име и за сметка на Државата. Приходот кој настанува по овие основи е иземен од овие финансиски извештаи, и средствата се прикажани на нето основа. НБРМ остварува приходи од провизија по основ на овие активности (види забелешка 7).

Н Банкноти и ковани пари во оптек

Банкнотите и кованите пари во оптек емитирани од страна на НБРМ се прикажани во Билансот на состојба како обврска во корист на имателот, изразена во номинална вредност. Кога банкнотите и кованите пари се повлекуваат од оптек, се зголемува обврските за депозитни пари, а се намалува обврската во корист на имателот за готови пари.

Њ Краткорочни хартии од вредност

Краткорочните хартии од вредност (благајнички записи) се издаваат исклучиво во домашна валута со период на доспевање од 28 дена. Краткорочните хартии од вредност (благајнички записи), издадени од страна на НБРМ за остварување на целите на монетарната политика, се евидентираат според дисконтирана вредност, одразувајќи ги износите кои банките ги платиле за да ги добијат. Каматата се пресметува и се евидентира како што достасува.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

О Депозити

Депозитите почетно се признаваат по нивната објективен вредност. Депозитите последователно се мерат по амортизирана вредност.

П Резервации

Резервациите се прават кога НБРМ има сегашна правна или конструктивна обврска, која е настаната како резултат на минати настани, и за која е веројатно дека ќе настане одлив на средства за да се подмири таа обврска, и постои можност за проценување на износот на обврската.

Р Заеми

Заемот се признава кога ќе настане, според објективна вредност, нето од трансакционите трошоци. Последователно по првичното признавање, каматонските заеми се вреднуваат по амортизационен трошок. Доколку долгот се подмири пред неговото доспевање, било која разлика помеѓу отплатениот износ и сметководствената вредност се прикажува во билансот на успех.

С Признавање на приходи

Приходи и расходи од камати

Приходот од камати се признава во моментот на настанување.

Приходите и расходите од камати се прикажани во билансот на успех за сите каматонски инструменти на пресметковна основа со користење на метод на ефективна каматна стапка. Кога заемите ќе станат сомнителни за наплата, тие се отпишуваат до износот на резервирањата, и поради тоа приходот од камати се признава според каматната стапка според која се вршеше дисконтирање на идните парични текови при мерењето на износот на посебните резерви.

Провизии и останати приходи

Провизии и останати приходи вообичаено се прикажуваат на пресметковна основа, кога услугата е извршена. Провизиите при исплатата на заемите се одложени и се прикажани како прилагодување на ефективната каматна стапка на заемот.

Нето приходи од хартии од вредност за тргување

Нето приходи од хартии од вредност за тргување ги вклучуваат реализираните добивки и загуби како резултат на продажби и нереализираните негативни промени во објективната вредност на хартии од вредност за тргување (по принципот хартија по хартија).

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Т Нереализирани курсни и ценовни промени

Нереализираните курсни и ценовни промени се резултат на усогласување на вредноста на средствата и обврските деноминирани во странска валута со вредноста на курсот на денарот и промените во пазарната цена на денот на известување.

Ќ Користи за вработените

Продонес за пензиско осигурување - план за дефинирани придонеси

Обврските за дефинирани придонеси за пензиско осигурување во пензискиот систем на Република Македонија се признаваат како трошок во билансот на успех за периодот кога настанува обврската.

Други долгорочни користи за вработените

Другите долгорочни користи за вработените ги опфаќаат отпремнината при заминување во пензија и правото на јубилејни награди на вработени кои поминале подолго време од 10, 20, односно 30 години на работа кај работодавачот. Овие користи се во согласност со Законот за работни односи (Службен весник на Република Македонија бр. 62/2005, 28.07.2005 година) и Колективниот договор на НБРМ од 28.12.2006 година.

Обврската за долгорочни користи за вработените, освен придонесите за пензиско осигурување, претставува нето износ на идните користи кои вработените ги остваруваат врз основа на нивниот труд во тековниот и минатите периоди, дисконтиран до неговата сегашна вредност со примена на пондерираната каматна стапка во висина од 9% на годишно ниво која преовладува на пазарот на хартии од вредност за тригодишните обврзници издадени од Република Македонија.

У Даноци

Според одредбите од член 36в од изменетиот Закон за данок на добивка, објавен на 31 јули 2003 година, а кој се применува ретроактивно од 1 јануари 2003 година, НБРМ е ослободена од данок на добивка,

НБРМ има обврска да пресметува задржан данок на доход за примени услуги од странски правни лица согласно измените на Законот за данок на добивка од 31 декември 2005 година, објавени во Службен весник на Република Македонија бр. 120.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиски ризик

А Билансот на состојба на НБРМ воглавно се состои од финансиски инструменти. Овие инструменти ја изложуваат НБРМ на голем број на ризици, вклучувајќи ризик на ликвидност, ризик на каматни стапки, ризик од курсни разлики и кредитен ризик.

Б Кредитен ризик

Кредитниот ризик е ризик од намалување на вредноста на девизните средства како резултат на промена во финансиската позиција на договорната финансиска институција или комерцијална банка каде што се чуваат девизните резерви, или на емитентот на инструментот во кој што се чуваат девизните резерви. Големината и изложеноста на НБРМ на кредитен ризик може директно да се увиди од билансот на состојба и од белешките кон билансот на состојба кои ги опишуваат финансиските средства. Во случајот на НБРМ главниот кредитен ризик се јавува во однос на кореспондентните банки каде се пласирани девизните депозити и другите девизни средства.

Табелата што следи ја прикажува главната концентрација на кредитниот ризик по субјекти:

	Депозити	Хартии од вредност	31.12.2006	31.12.2005
BIS Basel	10.688.945	3.584.184	14.273.129	15.845.925
Federal Reserve Bank of New York	2.276.433	1.854.049	4.130.482	8.576.785
Banque de France	12.202.574	912.343	13.114.917	14.767.026
Bank of England	10.537.344	-	10.537.344	12.254.972
Deutsche Bundesbank	3.419.171	3.395.395	6.814.566	4.125.646

Управувањето со кредитниот ризик се врши со определување на финансиска институција - комерцијална банка или издавач на хартија од вредност врз основа на критериуми утврдени од страна на Советот на НБРМ.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

В Ризик од курсни разлики

Ризик од курсни разлики претставува ризик од намалување на вредноста на девизните средства како резултат на флукуациите на девизните курсеви на валутите и на монетарното злато.

Валутната структура на девизните резерви е детерминирана од валутната структура на интервенциите за поддршка на курсот на Денарот во однос на Еврото и од валутната структура на обврските на централната банка и на Државата кон странство. Следствено, Еврото доминира во валутната структура на девизните резерви. Учеството на САД Доларот во валутната структура на девизните резерви се одредува врз основа на потребниот износ за сервисирање на обврските кон странство, деноминирани во САД Долари.

Имајќи го предвид де факто фиксниот девизен курс на денарот спрема Еврото, изложеноста кон валутен ризик на НБРМ спрема еврото е минимална, за разлика од САД доларот, каде изложеноста е присутна заради неговото слободно флукуирање спрема еврото, а со тоа и кон Денарот.

Табелата што следи ја прикажува изложеноста на НБРМ кон девизниот ризик. Во табелата се вклучени девизните средства и обврски на НБРМ по нивната сегашна вредност со состојба на 31 декември 2006 година, анализирани по валути.

АКТИВА

	ЕУР	УСД	СПВ	Останато	МКД	Вкупно
Девизни средства	72.061.162	15.003.784	176.224	432.023	-	87.673.193
Побарувања од Државата	-	-	587.196	-	1.918.813	2.506.009
Членство во ММФ	-	-	-	-	4.994.565	4.994.565
Побарувања од банки	-	-	-	-	24.426	24.426
Останата актива	3.251	715	-	9.971	1.095.347	1.109.284
Вкупна актива	72.064.413	15.004.499	763.420	441.994	8.033.151	96.307.477

ПАСИВА

Готови пари во оптек	-	-	-	-	17.768.218	17.768.218
Депозити на банки	-	-	-	-	7.382.243	7.382.243
Задолжителни резерви	6.372.759	-	-	-	14.123	6.386.882
Благајнички записи на НБРМ	-	-	-	-	9.480.027	9.480.027
Депозити на државата	16.495.894	1.142.833	-	48.150	17.480.068	35.166.945
Ограничени депозити	116.828	357.321	-	18.805	-	492.954
Обврски спрема ММФ	-	-	3.180.508	-	4.994.565	8.175.073
Останати депозити	-	-	-	-	1.899.555	1.899.555
Останата пасива	331.796	39.434	-	29.055	827.643	1.227.928
Вкупна пасива	23.317.277	1.539.588	3.180.508	96.010	59.846.442	87.979.825
Анализа на разликата	48.747.136	13.464.911	(2.417.088)	345.984	(51.813.291)	8.327.652

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Табелата што следи ја прикажува изложеноста на НБРМ кон девизниот ризик. Во табелата се вклучени девизните средства и обврски на НБРМ по нивната сегашна вредност со состојба на 31 декември 2005 година, анализирани по валути.

АКТИВА	ЕУР	УСД	СПВ	Останато	МКД	Вкупно
Девизни средства	52.499.321	16.241.323	80.484	393.878	-	69.215.006
Побарувања од Државата	-	-	620.630	-	2.929.085	3.549.715
Членство во ММФ	-	-	-	-	4.970.211	4.970.211
Побарувања од банки	-	-	-	-	31.247	31.247
Останата актива	-	-	-	-	1.060.944	1.060.944
Вкупна актива	52.499.321	16.241.323	701.114	393.878	8.991.487	78.827.123
ПАСИВА						
Готови пари во оптек	-	-	-	-	15.850.612	15.850.612
Депозити на банки	-	-	-	-	4.973.550	4.973.550
Задолжителни резерви	5.323.066	-	-	-	10.847	5.333.913
Благајнички записи на НБРМ	-	-	-	-	8.945.039	8.945.039
Депозити на државата	15.396.267	221.351	-	7.813	8.932.052	24.557.483
Ограничени депозити	81.723	294.688	-	34.787	-	411.198
Обврски спрема ММФ	-	-	3.842.487	-	4.970.211	8.812.698
Останати депозити	-	-	-	-	1.594.898	1.594.898
Останата пасива	134.519	5.405	-	7.868	399.810	547.602
Вкупна пасива	20.935.575	521.444	3.842.487	50.468	45.677.019	71.026.993
Анализа на разликата						
Разлика кај поединечна ставка	31.563.746	15.719.879	(3.141.373)	343.410	(36.685.532)	7.800.130

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Г Каматен ризик

НБРМ е изложена на каматниот ризик како резултат на неусогласување на каматната структура на средствата и обврските.

Бидејќи основната цел на НБРМ е да се постигне и одржува ценовна стабилност, тоа и дава дискреционо право на НБРМ при водењето на монетарната политика и воведувањето на монетарните инструменти кои што ќе се користат при постигнувањето на ценовната стабилност.

Позицијата на НБРМ во однос на чувствителноста на промени во каматните стапки заснована на моментот на повторно утврдување на каматната стапка на 31 декември 2006 година е прикажана во табелата подолу. Таа ги вклучува финансиските инструменти на НБРМ по нивната сегашна вредност, категоризирани според пораниот период помеѓу датумот на преоценка или датумот на достасување.

	Каматносни стапки						Вкупно
	До 1 месец или варијабилни стапки	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	над 5 години	Не-каматносни стапки	
АКТИВА							
Девизни средства	24.419.739	56.131.085	-	6.518.641	-	603.728	87.673.193
Побарувања од државата	-	-	307.013	921.040	690.760	587.196	2.506.009
Членство во ММФ	-	-	-	-	-	4.994.565	4.994.565
Побарувања од банки	-	-	5.836	-	18.590	-	24.426
Останата актива	-	-	-	-	-	1.109.284	1.109.284
Вкупна актива	24.419.739	56.131.085	312.849	7.439.681	709.350	7.294.773	96.307.477
ПАСИВА							
Готови пари во оптек	-	-	-	-	-	17.768.218	17.768.218
Депозити на банки	7.375.672	-	-	-	-	6.571	7.382.243
Задолжителни резерви	14.123	-	-	-	-	6.372.759	6.386.882
Благајнички записи на НБРМ	9.455.795	-	-	-	-	24.232	9.480.027
Депозити на државата	33.100.766	-	-	-	-	2.066.179	35.166.945
Ограничени депозити	-	-	-	-	-	492.954	492.954
Обврски спрема ММФ	2.701.560	-	318.649	160.299	-	4.994.565	8.175.073
Останати депозити	1.858.430	-	-	-	-	41.125	1.899.555
Останата пасива	-	-	-	-	-	1.227.928	1.227.928
Вкупна пасива	54.506.346	-	318.649	160.299	-	32.994.531	87.979.825
Анализа на разликата							
Разлика кај поединечна ставка	(30.086.607)	56.131.085	(5.800)	7.279.382	709.350	(25.699.758)	8.327.652
Кумулативна разлика	(30.086.607)	26.044.478	26.038.678	33.318.060	34.027.410	8.327.652	-

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Позицијата на НБРМ во однос на чувствителноста на промени во каматните стапки заснована на моментот на повторно утврдување на каматната стапка, на 31 декември 2005 година е искажана на следниот начин:

	Каматносни стапки						Вкупно
	До 1 месец или варијабилни стапки	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	над 5 години	Не-каматносни стапки	
АКТИВА							
Девизни средства	50.400.599	7.736.832	4.743.919	6.079.492	-	254.164	69.215.006
Побарувања од државата	-	-	307.013	1.944.054	669.786	628.862	3.549.715
Членство во ММФ	-	-	-	-	-	4.970.211	4.970.211
Побарувања од банки	-	-	5.837	5.836	19.574	-	31.247
Останата актива	-	-	-	-	-	1.060.944	1.060.944
Вкупна актива	50.400.599	7.736.832	5.056.769	8.029.382	689.360	6.914.181	78.827.123
ПАСИВА							
Готови пари во оптек	-	-	-	-	-	15.850.612	15.850.612
Депозити на банки	4.969.300	-	-	-	-	4.250	4.973.550
Задолжителни резерви	10.847	-	-	-	-	5.323.066	5.333.913
Благајнички записи на НБРМ	8.920.990	-	-	-	-	24.049	8.945.039
Депозити на државата	22.808.969	-	-	-	-	1.748.514	24.557.483
Ограничени депозити	-	-	-	-	-	411.198	411.198
Обврски спрема ММФ	2.906.597	-	404.169	531.721	-	4.970.211	8.812.698
Останати депозити	1.556.117	-	-	-	-	38.781	1.594.898
Останата пасива	-	-	-	-	-	547.602	547.602
Вкупна пасива	41.172.820	-	404.169	531.721	-	28.918.283	71.026.993
Анализа на разликата							
Разлика кај поединечна ставка	9.227.779	7.736.832	4.652.600	7.497.661	689.360	(22.004.102)	7.800.130
Кумулативна разлика	9.227.779	16.964.611	21.617.211	29.114.872	29.804.232	7.800.130	-

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Во долунаведената табела е прикажана ефективната каматна стапка за монетарните финансиски инструменти на 31 декември:

	2006				2005			
	ЕУР	УСД	СДР	МКД	ЕУР	УСД	СДР	МКД
Средства	%	%	%	%	%	%	%	%
Орочени златни депозити	0,55	0,31	-	-	0,55	-	-	-
Депозити по видување во странска валута во централни банки	3,50	5,25	-	-	2,25	4,25	-	-
Депозити по видување во странска валута во комерцијални банки	3,55	5,28	-	-	2,37	4,05	-	-
Орочени депозити во странска валута во централни банки	3,42	-	-	-	2,33	-	-	-
Странски хартии од вредност	3,80	4,70	-	-	2,42	-	-	-
Специјални права на влечење	-	-	4,07	-	-	-	3,03	-
Обврзници на државата	-	-	-	6,5	-	-	-	6,5
Обврски								
Задолжителна резерва на банките во денари	-	-	-	2	-	-	-	2
Благајнички записи на НБРМ	-	-	-	5,81	-	-	-	8,37
Државни записи за монетарани цели				6,36				-
Депозити на државата во странска валута	0,50	0,50	-	-	0,50	0,50	-	-
Депозити на државата во денари	-	-	-	0,70	-	-	-	0,70
Заеми од ММФ-неконцесиони аранжмани	-	-	5,30	-	-	-	4,29	-
Заеми од ММФ-концесиони аранжмани	-	-	0,50	-	-	-	0,50	-

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Д Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност е ризик од недостаток на ликвидни средства за непречено одвивање на функциите на НБРМ.

Во врска со обврските во домашна валута, НБРМ не е изложена на овој ризик заради нејзиниот карактер на централна банка. Во врска со обврските во странска валута, НБРМ го лимитира овој ризик по пат на управување со средствата во странска валута имајќи ги предвид ликвидносните потреби.

Иако НБРМ има неусогласеност на краткорочните средства во однос на краткорочните обврски со период на достасување до еден месец и од еден од три месеци, НБРМ цени дека депозитната база е стабилна и ликвидноста не е нарушена.

Табелата што следи го претставува достасувањето на средствата и обврските на НБРМ врз основа на договорениот датум на плаќање утврден врз основа на резидуалниот период почнувајќи од датумот на билансот на состојба до датата на договорно достасување на 31 декември 2006 година:

	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	над 5 години	Вкупно
АКТИВА						
Девизни средства	24.985.798	56.131.085	-	6.518.641	37.669	87.673.193
Побарувања од државата	587.196	-	307.013	921.040	690.760	2.506.009
Членство во ММФ	4.994.565	-	-	-	-	4.994.565
Побарувања од банки	-	-	5.836	-	18.590	24.426
Останата актива	73.793	-	-	-	1.035.491	1.109.284
Вкупна актива	30.641.352	56.131.085	312.849	7.439.681	1.782.510	96.307.477
ПАСИВА						
Готови пари во оптек	17.768.218	-	-	-	-	17.768.218
Депозити на банки	7.382.243	-	-	-	-	7.382.243
Задолжителни резерви	6.386.882	-	-	-	-	6.386.882
Благајнички записи на НБРМ	9.480.027	-	-	-	-	9.480.027
Депозити на државата	35.166.945	-	-	-	-	35.166.945
Ограничени депозити	157.217	29.013	306.724	-	-	492.954
Обврски спрема ММФ	5.581.761	-	391.246	2.202.066	-	8.175.073
Останати депозити	1.899.555	-	-	-	-	1.899.555
Останата пасива	960.192	257.757	9.979	-	-	1.227.928
Вкупна пасива	84.783.040	286.770	707.949	2.202.066		87.979.825
Анализа на разликата						
Разлика кај поединечна ставка	(54.141.688)	55.844.315	(395.100)	5.237.615	1.782.510	8.327.652
Кумулативна разлика	(54.141.688)	1.702.627	1.307.527	6.545.142	8.327.652	-

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Табелата што следи го претставува достасувањето на средствата и обврските на НБРМ врз основа на договорениот датум на плаќање утврден врз основа на резидуалниот период почнувајќи од датумот на билансот на состојба до датата на договорно достасување на 31 декември 2006 година:

	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	над 5 години	Вкупно
АКТИВА						
Девизни средства	50.614.951	7.736.832	4.743.919	6.079.492	39.812	69.215.006
Побарувања од државата	628.862	-	307.013	1.944.054	669.786	3.549.715
Членство во ММФ	4.970.211	-	-	-	-	4.970.211
Побарувања од банки	-	-	5.837	5.836	19.574	31.247
Останата актива	49.189	-	-	-	1.011.755	1.060.944
Вкупна актива	56.263.213	7.736.832	5.056.769	8.029.382	1.740.927	78.827.123
ПАСИВА						
Готови пари во оптек	15.850.612	-	-	-	-	15.850.612
Депозити на банки	4.973.550	-	-	-	-	4.973.550
Задолжителни резерви	5.333.913	-	-	-	-	5.333.913
Благајнички записи на НБРМ	8.945.039	-	-	-	-	8.945.039
Депозити на државата	24.557.483	-	-	-	-	24.557.483
Ограничени депозити	129.426	18.713	263.059	-	-	411.198
Обврски спрема ММФ	5.590.841	-	448.313	2.773.544	-	8.812.698
Останати депозити	1.594.898	-	-	-	-	1.594.898
Останата пасива	535.680	8.439	753	2.730	-	547.602
Вкупна пасива	67.511.442	27.152	712.125	2.776.274	-	71.026.993
Анализа на разликата						
Разлика кај поединечна ставка	(11.248.229)	7.709.680	4.344.644	5.253.108	1.740.927	7.800.130
Кумулативна разлика	(11.248.229)	(3.538.549)	806.095	6.059.203	7.800.130	-

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Г Објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои не се евидентирани според објективна вредност (иземајќи ја пресметаната камата), се прикажани подолу:

	Сметководствена вредност		Објективна вредност	
	2006	2005	2006	2005
Финансиски средства				
Странски хартии од вредност кои се чуваат до достасување	364.608	514.372	364.253	515.562
Сопственички хартии од вредност	37.669	39.814	37.669	39.814
Хартии од вредност на државата	1.918.813	2.920.853	1.918.813	2.920.853
Кредити дадени набанки	24.426	31.247	24.426	31.247
Финансиски обврски				
Готови пари во оптек	17.768.218	15.850.612	17.768.218	15.850.612
Депозити на банки	7.375.672	4.969.300	7.375.672	4.969.300
Задолжителна резерви	6.386.882	5.333.913	6.386.882	5.333.913
Благајнички записи на НБРМ	9.455.795	8.920.990	9.455.795	8.920.990
Денарски депозити на државата	17.470.794	8.927.241	17.470.794	8.927.241
Девизни депозити на државата	17.680.092	15.621.773	17.680.092	15.621.773
Обврски спрема ММФ	8.175.073	8.812.698	8.175.073	8.812.698
Останати и ограничени депозити	2.392.510	2.006.097	2.392.510	2.006.097

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Финансиски средства

Објективната вредност на странските хартии од вредност кои се чуваат до достасување се одредува врз основа на нивната котирана пазарна цена на денот на билансот на состојба.

Како што е објаснето во забелешка 18 хартиите од вредност расположливи за продажба се однесуваат на акции во БИС со вредност од МКД 37.669.000 (2005: МКД 39.814.000), за кои објективната вредност не може разумно да се утврди бидејќи овие акции не се предмет на активно тргување. Имајќи ја во предвид специфичната улога на БИС, објективната вредност на овие акции е приближна на нивната сметководствена вредност.

Државните хартии од вредност вклучуваат обврзници издадени од Владата на Република Македонија за посебни цели - санација на банка. Овие обврзници не котираат на берзата, и нема други инструменти со слични карактеристики. Раководството на НБРМ цени дека објективната вредност е приближна на сметководствената вредност. Дел од овие обврзници беа наплатени во март 2007 година по нивната сметководствена вредност.

Кредити дадени на банки се вреднуваат според методот на амортизиран трошок. Овие кредити се одобрени со иста каматна стапка и нема други слични кредити со слични карактеристики. Поради тоа објективната вредност е приближна на нивната сметководствената вредност.

Финансиски обврски

Објективната вредност на парите во оптек се смета дека е нивната номинална вредност.

Објективната вредност на депозитите кои се вреднуваат според методот на амортизирана вредност, е приближна на сметководствената вредност.

Објективната вредност на благајничките записи издадени од НБРМ е приближна на нивната сметководствената вредност поради нивниот краткорочен карактер.

Поради специфичната улогата на ММФ пласманите, специјалните права на влечење и заеми, објективната вредност не се разликува од нивната сметководствена вредност.

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

4. Значајни сметководствени естимации и проценки при примена на сметководствените политики

НБРМ прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите во извештајот на средствата и обврските за следната финансиска година. Проценките и судовите континуирано се евалуираат и се базирани на претходни искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања за идни настани за кои се верува дека ќе бидат веродостојни согласно моменталните услови.

(а) Општитеување на хартиите од вредност расположливи за продажба

НБРМ одлучува дека вредноста на хартиите од вредност расположливи за продажба се намалува, кога постои значајно или одложено намалување на сегашната вредност под набавната вредност. Оваа одлука за што е значајно, а што одложено намалување бара соодветна проценка. Меѓу останатите фактори, при донесување на оваа проценка, НБРМ ја оценува и променливоста на цената на акциите. Во продолжение, исправката на вредноста може да биде соодветна кога постои доказ за влошување на финансиската состојба во индустријата во којашто се инвестира, промена на технологијата или кога има намалување на оперативните и финансиски парични приливи.

(б) Хартии од вредност кои се чуваат до достасување

НБРМ се придржува кон водичот од МСС 39 за класификација на недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања и фиксни доспевања, како финансиски средства кои се чуваат до достасување. Оваа класификација бара соодветна проценка. Во утврдувањето на оваа проценка НБРМ ја проценува сопствената намера и способност да чува такви хартии од вредност до достасување. Доколку НБРМ не успее да ги зачува овие хартии од вредност до нивното доспевање, од причини како на пример, продавање на незначајна сума на хартии од вредност која е при кај на доспевањето, во тој случај хартиите од вредност ќе биде потребно да се рекласифицираат како расположливи за продажба. Соодветно на ова, хартиите од вредност ќе бидат евидентирани по објективна, а не по амортизирана вредност.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

5. Приходи од камата

	Одобрен и кредити	Депозити	Хартии од вредност	Вкупно 2006	Вкупно 2005
Држава	-	-	156.208	156.208	122.040
Домашни банки	471	-	-	471	2.728
Странски субјекти	-	2.015.888	122.109	2.137.997	1.080.901
Вкупно за 2006	471	2.015.888	278.317	2.294.676	1.205.669
Вкупно за 2005	2.728	1.029.255	173.686	1.205.669	

6. Расходи за камати

	Добиени кредити	Примени депозити	Издадени хартии од вредност	Вкупно 2006	Вкупно 2005
Држава	-	351.294	-	351.294	67.100
Домашни банки	-	111.453	517.015	628.468	609.921
Странски субјекти	113.226	-	-	113.226	74.311
Вкупно за 2006	113.226	462.747	517.015	1.092.988	751.332
Вкупно за 2005	74.311	149.594	527.427	751.332	

7. Приходи од провизии

	2006	2005
Провизии од снабдување на банките со готовина	52.270	54.604
Провизии врз основа на порамнување на плаќања (МИПС)	39.092	40.466
Провизии од домашни банки за водење на сметка по долговен промет на сметка	32.643	27.092
Провизии од продажба на административни и судски таксени марки	16.529	14.908
Провизија врз основа на надомест за работи на чувар на имот на пензиски фондови	9.278	-
Провизии од администрирање на странски кредитни линии	7.716	9.000
Провизии од девизно работење	10.616	8.913
Провизии за купување право за купување на девизи	51.238	33.810
Останати провизии	18.038	24.555
Вкупно	237.420	213.348

Приходите врз основа на провизии од снабдување на банките со готови пари, порамнување на плаќањата преку МИПС-от и водењето на сметка по долговен промет на сметка се однесуваат на услуги кои НБРМ ги дава на домашните банки и другите иматели на сметки во МИПС -от.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Провизиите од продажба на административни и судски таксени марки се однесуваат на делот на остварени приходи од продажба на административни и судски таксени марки кој и припаѓа на НБРМ, согласно склучен договор со Министерството за финансии со кој се регулираат активностите околу печатењето и дистрибуцијата на истите.

Со воведувањето на вториот пензиски столб во Република Македонија од јануари 2006 година, НБРМ ја доби функцијата чувар на имот на пензиските фондови, за што пресметува месечна провизија од 0,7% од вкупно уплатените придонеси.

Провизиите од девизно работење се однесуваат на остварени приходи од продажба на девизи на државни органи како и од вршење работи за државата во платениот промет со странство.

Провизија во износ од МКД 51.238.000 (2005: МКД 33.810.000) е пресметана врз основа на надоместокот за купени права за купување на девизи од НБРМ за продадени хартии од вредност на нерезиденти.

Висината на провизиите што НБРМ ги наплатува се регулирани со "Одлука за единствената тарифа за надоместоци за услуги што ги врши НБРМ" што ја донесува Советот на НБРМ, како и со поединечни договори склучени со одредени државни органи.

8. Расходи од провизии

	2006	2005
Провизии на странски банки	9.630	10.907
Останати провизии на домашни банки	24	18
Вкупно	9.654	10.925

Провизиите платени на странски банки се однесуваат за извршени трансакции со депозитите на НБРМ и други трансакции во девизи со странски банки.

9. Нето нереализирани курсни и ценовни разлики

	2006	2005
Нереализирани позитивни курсни разлики	1.568.566	2.149.024
Нереализирани негативни курсни разлики	(2.502.441)	(1.029.138)
Нереализирани позитивни курсни и ценовни промени од злато	2.793.887	2.421.513
Нереализирани негативни курсни и ценовни промени од злато	(2.155.538)	(1.002.263)
Нереализирани позитивни ценовни промени од хартии од вредност	48.742	357
Вкупно	(246.784)	2.539.493

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

10. Нето приходи од хартии од вредност за тргување

	2006	2005
Реализирана добивка од продадени хартии од вредност за тргување	37.647	-
Реализирани загуби од продадени хартии од вредност за тргување	(64)	-
Негативни ценовни промени од хартии од вредност за тргување	(11.644)	(6.658)
Вкупно	25.939	(6.658)

11. Останати оперативни приходи

	2006	2005
Реализирани позитивни курсни разлики, нето	213.388	3.358
Приход од дивиденда од БИС	7.538	7.438
Приходи од продажба на пригодни ковани пари	1.668	1.740
Останати приходи	21.143	16.581
Вкупно	243.737	29.117

Реализираните позитивни курсни разлики, нето се остварени врз основа на купопродажба на девизи со домашните банки, арбитражи со странски банки како и од разликата помеѓу средниот и продажниот курс при продажба на девизи на државните органи за извршување на девизни плаќања кон странство.

12. Расходи за вработените

	2006	2005
Плати и персонален данок	177.117	172.335
Придонеси за пензиско осигурување	54.509	53.848
Задолжителни придонеси	30.636	28.618
Останати трошоци	24.512	23.514
Вкупно	286.774	278.315

Трошоците за плати за клучниот менаџмент на банката за 2006 година изнесуваат МКД 10.663.000, (2005: МКД 9.479.000), вклучени во расходи за вработените.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

13. Останати расходи

	2006	2005
Услуги	59.963	49.389
Трошоци поврзани со изработка на банкноти и монети	44.890	54.059
Материјални трошоци	28.471	24.896
Други административни трошоци	12.390	10.479
Останати расходи	13.480	8.311
Вкупно	159.194	147.134

Трошоците поврзани со изработка на банкноти и монети се однесуваат главно на увезени банкноти или увезена специјална хартија за печатење на банкноти, како и на набавените материјали за ковање на монети. Печатењето на банкноти се врши од страна на приватни домашни или надворешни производители, додека ковањето на монетите се врши од страна на НБРМ. НБРМ применува политика на разграничување на трошоците поврзани со изработка на банкноти и монети во зависност од трајноста на истите.

14. Резервации и отписи

	Белешка	2006	2005
Посебни резервации за неусогласените контраставки	29	-	109.367
Ослободени резервации во врска со судски постапки со осигурителни компании	40	(23.038)	-
Издвоени резервации во врска со судски постапки со банки	40	114.930	16.000
Резервации за побарувања од банки	16	59.219	22.946
Резервации за други побарувања	29	13.458	-
Останати резервации		347	386
Вкупно		164.916	148.699

15. Злато

	2006	2005
Злато во трезорот на НБРМ	11.914	80.867
Златни депозити по видување	6.179	5.567
Орочени златни депозити	6.436.470	5.729.843
Вкупно	6.454.563	5.816.277

Вкупните златни резерви на НБРМ заклучно на 31 декември 2006 година изнесуваат 218.281,468 унци (2005: 218.283,87 унци) со пазарна вредност од 635,70 САД долари (29.528.000 МКД) за унца (31.12.2005: 513 САД долари или МКД 26.603.000 за унца). Каматните стапки на орочените златни депозити за 2006 година изнесуваат: 0,535% и 0,57% годишно за златни депозити базирани на цена на златото во ЕУР и 0,31% за златни депозити базирани на цена на златото во УСД долари (2005: 0,535% и 0,57% годишно

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено) за златни депозити базирани на цена на златото во ЕУР). Орочените златни депозити ја вклучуваат пресметаната камата во износ од МКД 9.154.000 (2005: МКД 9.147.000).

16. Депозити во странска валута

	2006	2005
Девизни депозити по видување	11.351.094	19.924.593
Орочени девизни депозити	59.422.276	36.834.266
Резервации	(428.492)	(369.273)
Вклучено во пари и парични еквиваленти (белешка 41)	70.344.878	56.389.586
Ограничени сметки	721.121	506.822
Орочени депозити над 90 дена	-	4.603.155
	71.065.999	61.499.563

Депозитите носат камата по каматни стапки кои зависат од валутата на депозитот и респективно за соодветните вложувања се движат:

Вид на каматна стапка	2006	2005
- депозити преку ноќ во САД долари	4,08% - 5,26%	1,61% - 4,20%
- евро депозити преку ноќ	2,10% - 3,54%	1,76% - 2,27%
- орочени депозити во САД долари	4,56% - 5,43%	2,54% - 4,06%
- орочени евро депозити	2,23% - 3,67%	1,97% - 2,42%

Девизните депозити ја вклучуваат пресметаната камата во износ од МКД 261.072.000 (2005: МКД 52.744.000).

Депозитите по видување содржат депозити во вредност од МКД 721.121.000 кои не се на целосно располагање на НБРМ. Дел од овие депозити во износ од МКД 475.810.000 се дадени како гаранција во корист на странска банка во ликвидација, врз чија основа се ослободени МКД 981.223.000 на име депозити на НБРМ во истата банка. На 31.12.2006 година НБРМ има издвоено посебни резерви во износ од МКД 196.245.000 (2005: МКД 109.979.000) за можни загуби за овие депозити. Во истата банка, НБРМ има пласирано субординиран заем во износ од 5 милиони САД долари (на 31.12.2006 година денарска противвредност од МКД 232.248.000) кој достаса во 2002 година и кој е целосно резервиран. Со оглед на тоа што банката е во ликвидација, достасаноста на овој заем не го измени неговиот субординиран статус.

Движењата на исправката на вредност за загуби по ограничените депозити и субординираниот депозит се како што следи:

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	369.273	346.327
Дополнително издвоени посебни резерви (забелешка 13)	59.219	22.946
Состојба на 31 декември	428.492	369.273

Депозити во странска валута според вид на субјект

	2006	2005
Меѓународни финансиски институции	10.595	15.568.927
Централни банки	32.212.258	40.648.887
Странски деловни банки	39.271.640	5.651.022
Вкупно	71.494.493	61.868.836
Исправка на вредност	(428.492)	(369.273)
Вкупно	71.065.999	61.499.563

Исправката на вредност се однесува на депозитите во странски деловни банки.

Депозити во странска валута според географска локација

	2006	2005
Европа	69.150.638	53.490.480
Америка	2.289.895	8.335.335
Друго	53.960	43.021
Вкупно	71.494.493	61.868.836
Исправка на вредност на депозитите во Европа	(428.492)	(369.273)
Вкупно	71.065.999	61.499.563

17. Ефективни странски пари

Ефективни странски пари се готови странски пари и чекови кои се чуваат во трезорот на НБРМ. Ефективните странски пари се вклучени во паричните еквиваленти за потребите на Извештајот на парични текови (забелешка 43).

18. Странски хартии од вредност

НБРМ има вложувања во странски должнички хартии од вредност и странски сопственички хартии од вредност. Вложувањата во странски должнички хартии од вредност се класифицирани како хартии од вредност кои се чуваат до достасување и хартии од вредност за тргување.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

	2006	2005
Хартии од вредност кои се чуваат до достасување	369.078	519.318
2,625% полугодишни државни обврзници деноминирани во долари кои доспеваат во ноември 2006 година	-	156.085
3,5% годишна државна обврзница деноминирана во евра која доспева во октомври 2008 година	92.029	91.803
4,75% полугодишна БИС обврзница деноминирана во фунти, која доспева во март 2007 година	277.049	271.430
Хартии од вредност за тргување	9.400.669	1.251.454
Странски должнички хартии од вредност	9.400.669	1.251.454
Хартии од вредност расположливи за продажба	37.669	39.814
Сопственички странски хартии од вредност	37.669	39.814
Вкупно	9.807.416	1.810.586

Хартиите од вредност за кои е изразена намера дека се чуваат до достасување носат фиксни приходи. Странските хартии од вредност кои се чуваат до достасување вклучуваат пресметана камата во износ од МКД 4.469.000 (2005: МКД 4.946.000).

Портфолиото на хартии од вредност за тргување го сочинуваат високо квалитетни должнички хартии од вредност. Вложувањата во хартии од вредност за тргување се усогласуваат со пазарната вредност секојдневно и носат фиксни годишни и полугодишни купонски камати со стапка помеѓу 2% и 4,875% годишно (2005: помеѓу 3% и 4,5%). Странските хартии од вредност за тргување вклучуваат пресметана недостасана камата во износ од МКД 66.610.000 (2005: МКД 13.171.000).

Сопственичките хартии од вредност се состојат од обични акции од БИС чија номинална вредност изнесува 5.000 СПВ по акција (плативи 25% од нивната номинална вредност).

19. Специјални права на влечење (СПВ)

НБРМ има тековна сметка кај ММФ деноминирана во специјални права на влечење (СПВ) која се употребува за процесирање и порамнување на сите трансакции со ММФ. Оваа тековна сметка носи камата во висина на таканаречената базична стапка на ММФ. Во текот на 2006 година, базичната стапка се движеше помеѓу 3,06% до 4,07% годишно (2005: помеѓу 2,22% и 3,03% годишно). Специјалните права на влечење се вклучени во

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

паричните еквиваленти за потребите на Извештајот на парични текови (забелешка 43).

20. Побарувања од државата за односи со ММФ

	2006	2005
Побарување поврзано со обврската по алокацијата на СПВ	587.196	620.630
Вкупно	587.196	620.630

Побарувањето се однесува на СПВ алокацијата кај ММФ која произлегува од кореспондентната обврска за македонскиот дел на обврската кон ММФ за СПВ, во согласност со Законот за правно наследство на Република Македонија на членството во ММФ (види забелешка 37а).

21. Хартии од вредност на државата

	2006	2005
Обврзница за селективни кредити	690.759	669.786
Обврзница за санација на една деловна банка	1.228.053	1.543.299
Обврзници за покривање на загубата на НБРМ	-	716.000
Вкупно	1.918.813	2.929.085

Обврзницата за селективни кредити и обврзницата за санација на една деловна банка, кои се чуваат до достасување, претставуваат хартии од вредност издадени во име и за сметка на Република Македонија, врз основа на одредбите на Законот за реконструкција и санација на дел од банките во Република Македонија од 1995 година.

Обврзницата за селективните кредити доспева за плаќање во вкупен износ во април 2020 година е со номинален износ од МКД 1.039.318.000 и не носи камата. За целите на МСФИ, оваа обврзница е вреднувана по објективна вредност на средствата со кои таа е стекната и се амортизира до достасување на обврзницата.

Обврзницата за санација на една деловна банка, издадена во име и за сметка на Република Македонија, се исплаќа во еднакви годишни ануитети од МКД 307.013.000 до 1 април 2010 година. Оваа обврзница носи варијабилна каматна стапка еднаква на есконтната стапка на НБРМ, која во текот на 2006 година беше 6,5% годишно (2005: 6,5% годишно).

Во декември 2006 година Министерството за финансии на Република Македонија изврши предвремена отплата на држаните обврзници во износ од МКД 716.000.000, издадени во декември 2005 година за покривање на загубата на НБРМ искажана во 2004 година, кои имаа рок на достасување 2010 година и носеа годишна купонска камата од 7,45%.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

22. Членство кај ММФ

Во согласност со Статутот на ММФ, кој е ратификуван од Парламентот на Република Македонија, како и во согласност со Законот за правно наследство на Република Македонија на членството во Меѓународниот Монетарен Фонд, НБРМ делува како фискален агент на Република Македонија и истовремено настапува како депозитар на ММФ во Република Македонија. Во тоа својство НБРМ води евиденција на квотата на Република Македонија за членството во ММФ како и на сметката бр.1 и сметката бр.2. Квотата на Република Македонија за членство во ММФ на крајот на 2006 година изнесува МКД 4.981.932.000, сметка бр. 1 изнесува МКД 12.486.000 и сметка бр.2 изнесува МКД 147.000 (2005: МКД 4.957.639.000, МКД 12.425.000 и МКД 147.000 соодветно за трите позиции, види забелешка 37 в). Промените се резултат на извршеното вреднување на овие позиции со курс на СДР од 30 април според финансиската година на ММФ.

23. Кредити дадени на банките

	2006	2005
Долгорочни кредити од конверзијата на селективните кредити во:		
1993 година	5.836	11.673
1996 година	18.590	19.574
Вкупно	24.426	31.247

Овие кредити се настанати со реструктурирање на таканаречените селективни кредити на НБРМ кои се користеле за рефинансирање на, главно, земјоделските кредити на банките во поранешна СФРЈ. Кредитите конвертирани во 1996 година достасуваат на 31 март 2020 година, додека кредитите конвертирани во 1993 година достасуваат од 2003 до 2008 година, во десет еднакви полугодишни рати. Сите селективни кредити носат годишна камата од 1,5%, која доспева за плаќање полугодишно.

24. Останати побарувања од банки

	2006	2005
Побарување од банка во стечај	1.034.569	1.034.569
Достасани аукциски депозити	9.268	9.268
	<u>1.043.837</u>	<u>1.043.837</u>
Исправка на вредност	<u>(1.043.837)</u>	<u>(1.043.837)</u>
Вкупно	-	-

Во текот на јануари 2004 година, НБРМ исплати МКД 1.018.258.000 спрема странски банки врз основа на гаранции за позајмувања на една македонска банка од странски банки, дадени врз основа на Одлуката за критериумите и

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

условите за употреба на дел од девизните резерви по основ гаранции за позајмувања на македонски банки од странски банки, која престана да важи од март 2003 година. НБРМ креираше побарување од домашната банка. Врз банката беше покрената стечајна постапка во текот на март 2004 година. НБРМ има побарувања врз основа на дадени гаранции од банката во стечај на износ од МКД 1.034.569.000. Побарувањето на НБРМ од страна на стечајниот управник беше во целост оспорено. Од оваа причина побарувањата од банката во стечај, НБРМ ги резервираше во целост во претходните години. Процесот е сеуште во тек.

Достасани ненаплатени побарувања од банки се однесуваат на аукциски депозити на една банка кои не беа вратени на време. Во 1999 година започната е стечајна постапка против оваа банка која сеуште е во тек. Побарувањата од банката во стечај, НБРМ ги резервираше во целост во претходните години.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

25. Недвижности и опрема

	Земјиште и згради	Мебел, опрема, и возила	Уметнички дела	Инвести- ции во тек	Вкупно средства- деловни цели	Средства за рекреати- вни цели	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2005							
Набавна вредност	849.015	427.145	43.698	12.821	1.332.679	35.744	1.368.423
Акумулирана амортизација	(111.425)	(287.451)	-	-	(398.876)	(7.712)	(406.588)
Сегашна вредност	737.590	139.694	43.698	12.821	933.803	28.032	961.835
Состојба на 1 јануари 2005, нето							
акумулирана амортизација	737.590	139.694	43.698	12.821	933.803	28.032	961.835
Набавки во текот на годината	3.064	4.994	3.550	112	11.720	-	11.720
Отпис	-	(28)	-	-	(28)	(2)	(30)
Трансфери	-	(12.401)	-	-	(12.401)	-	(12.401)
Амортизација за годината	(11.117)	(39.538)	-	-	(50.655)	(1.772)	(52.427)
Состојба на 31 декември 2005	729.537	92.721	47.248	12.933	882.439	26.258	908.697
Состојба на 31 декември 2005							
Набавна вредност	852.079	391.241	47.248	12.933	1.303.501	35.719	1.339.220
Акумулирана амортизација	(122.542)	(298.520)	-	-	(421.062)	(9.461)	(430.523)
Сегашна вредност	729.537	92.721	47.248	12.933	882.439	26.258	908.697

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

25. Недвижности и опрема(продолжение)

	Земјиште и згради	Мебел, опрема,и возила	Уметнички дела	Инвести- ции во тек	Вкупно средства- деловни цели	Средства за рекреати- вни цели	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2006							
Набавна вредност	852.079	391.241	47.248	12.933	1.303.501	35.719	1.339.220
Акумулирана амортизација	(122.542)	(298.520)	-	-	(421.062)	(9.461)	(430.523)
Сегашна вредност	729.537	92.721	47.248	12.933	882.439	26.258	908.697
Состојба на 1 јануари 2006, нето							
акумулирана амортизација	729.537	92.721	47.248	12.933	882.439	26.258	908.697
Зголемувања на средствата во текот на годината	7.254	25.202	4.713	2.714	39.883	-	39.883
Намалувања на средствата (Отуѓување, расходување)	-	(967)	(3)	(14)	(984)	(1)	(985)
Ревалоризација на уметнички слики	-	-	1.777	-	1.777	-	1.777
Трансфери	1.632	(1.183)	-	(1.632)	(1.183)	7	(1.176)
Амортизација за годината	(11.175)	(31.745)	-	-	(42.920)	(1.681)	(44.601)
Состојба на 31 декември 2006	727.248	84.028	53.735	14.001	879.012	24.583	903.595
Состојба на 31 декември 2006							
Набавна вредност	860.965	406.055	53.735	14.001	1.334.756	35.699	1.370.455
Акумулирана амортизација	(133.717)	(322.027)	-	-	(455.744)	(11.116)	(466.860)
Сегашна вредност	727.248	84.028	53.735	14.001	879.012	24.583	903.595

Основните средства за рекреативни цели вклучуваат две згради и други основни средства во рамките на тие згради.

Како дел од реформите на платниот систем, НБРМ во 2001 година ја презема функцијата за снабдување со готовина од поранешниот Завод за платен промет (ЗПП), како и дел од зградите, опремата и мебелот на ЗПП поврзани со таа функција во десет градови во Македонија. Овие основни средства беа префрлени во владение на НБРМ и во моментот НБРМ ги

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

користи и одржува. НБРМ има направено капитални подобрувања кои во горната табела се прикажани како инвестиции во тек. Бидејќи надлежните органи сеуште немаат донесено конечна одлука за распределба на имотот од ЗПП, НБРМ сеуште нема правен титулар на овој имот. Од истите причини, не е извршена проценка на вредноста на овој имот и истите не се евидентирани во финансиските извештаи на НБРМ.

26. Нематеријални средства

	2006	2005
Состојба на 1 јануари 2006		
Набавна вредност	82.113	57.981
Акумулирана амортизација	(52.117)	(40.376)
Сегашна вредност	29.996	17.605
Состојба на 1 јануари 2006, нето акумулирана амортизација	29.996	17.605
Зголемувања на средствата во текот на годината	13.534	11.731
Трансфери	1.176	12.401
Амортизација за годината	(13.359)	(11.741)
Состојба на 31 декември 2006	31.347	29.996
Состојба на 31 декември 2006		
Набавна вредност	96.823	82.113
Акумулирана амортизација	(65.476)	(52.117)
Сегашна вредност	31.347	29.996

27. Пригодни ковани пари

Пригодните ковани пари се златници и сребреници кои врз основа на одлука на Владата на Република Македонија се произведени за да се одбележат јубилеи значајни за државата. На 31 декември 2006 година НБРМ располагаше со вкупно 7.992 златници и 387 сребреници (2005: 8.238 златници и 420 сребреници). Зголемувањето на вредноста на пригодни ковани пари е резултат на извршено усогласување на цената на златниците во согласност со Одлуката за утврдување на продажната цена на пригодни ковани пари од мај 2006 година. Пригодните ковани пари во трезорот на НБРМ се наменети за продажба.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

28. Побарувања

Побарувањата ги сочинуваат побарувања врз основа на надоместоци и провизии за извршени услуги од страна на НБРМ и побарувања за одржувањето на комплексот банки и останати побарувања:

	2006	2005
Провизии	18.605	17.383
Побарувања за одржување на комплексот банки	4.119	4.293
Вкупно	22.724	21.676

29. Останата актива

	2006	2005
Пресметани трошоци за печатење на пари	46.872	17.818
Останати пресметани трошоци	1.082	1.969
Канцелариски и други материјали	10.526	11.827
Останати средства	3.115	4.669
Останати побарувања	294.278	280.820
Исправка на вредност на останати побарувања	(294.278)	(280.820)
Вкупно	61.595	36.283

Дел од останатите побарувања во износ од МКД 280.820.000 претставуваат салдо на активни и пасивни билансни позиции од претходни години на кои се евидентираат средствата и обврските поврзани со монетарни трансакции. НБРМ во 2005 година утврди дека салдото на неусогласени контарставки во износ од МКД 171.453.000 постои во билансот на НБРМ од 2001 година а има потекло од претходни години.

Движењето на провизиите за останатите средства се прикажани во продолжение:

	2006	2005
Состојба на 1 Јануари	280.820	171.453
Зголемување на провизијата (забелешка 14)	13.458	109.367
Состојба на 31 Декември	294.278	280.820

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

30. Готови пари во оптек

Обврските на НБРМ за издадени готови пари изнесуваат:

		2006	2005
Готови пари во оптек			
	МКД		
Монета од апоени	0.5	1.594	1.576
Монета од апоени	1	53.836	50.824
Монета од апоени	2	67.440	61.272
Монета од апоени	5	109.845	97.530
Банкнота од апоени	10	229.268	211.383
Банкнота од апоени	50	275.413	260.343
Банкнота од апоени	100	954.720	896.259
Банкнота од апоени	500	3.232.658	3.137.675
Банкнота од апоени	1000	12.270.534	10.546.430
Банкнота од апоени	5000	572.910	587.320
Готови пари во оптек		17.768.218	15.850.612

31. Депозити на банки

Обврските врз основа на депозити спрема банките ги одразуваат состојбите на сметките на банките кај НБРМ за порамнување на платните трансакции. Средствата на сметките на банките се вклучуваат во исполнување на задолжителна резерва во денари на банките, на која НБРМ плаќа надомест во пропишан процент (забелешка 32).

32. Задолжителна резерва на банки и штедилници

	2006	2005
Задолжителна резерва на штедилници во денари	14.123	10.847
Задолжителна резерва на банки во девизи	6.372.759	5.323.066
Вкупно	6.386.882	5.333.913

Согласно регулативата банките имаат обврска за исполнување на задолжителна резерва во денари и во девизи.

НБРМ плаќа надомест по стапка од 2% на задолжителна резерва во денари на просечно издвоените средства на сметката на банката во текот на периодот на исполнување (2005: 2%). НБРМ од јануари 2005 година не плаќа надомест на девизната задолжителна резерва.

Согласно регулативата штедилниците имаат обврска за задолжителна резерва во денари. Обврската за задолжителна резерва на штедилниците се исполнува на фиксно ниво. НБРМ плаќа надомест на задолжителна резерва

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)
на штедилниците по стапка на надомест на задолжителна резерва во денари на банките.

33. Благајнички записи на НБРМ

Во текот на 2006 година рокот на достасување на благајничките записи изнесуваше 28 дена. На аукциите на благајнички записи се применуваше тендер со каматни стапки. Каматните стапки на аукциите имаа тренд на намалување и се движеа од 7,31% во јануари до 5,74% во декември. Најниската месечна пондерирана каматна стапка беше регистрирана во септември и изнесуваше 5,36% (2005 година: два рока на достасување 7 дена до 04.03.2005 година и 28 дена; типа на тендери: тендер со износ - неограничен износ и тендер со каматни стапки од 26.10.2005 година; каматните стапки: 10% до октомври и 8,37% во декември). Благајничките записи на НБРМ ја вклучуваат пресметаната камата во износ од МКД 24.232.000 (2005: МКД 24.049.000).

34. Денарски депозити на државата

НБРМ врши депозитни работи за државата и органите на државната управа, согласно Законот за НБРМ.

	2006	2005
Единствена трезорска сметка	10.311.032	6.566.799
Останати денарски депозити	2.557.633	2.365.343
Посебен депозит - државни хартии од вредност за монетарни цели	4.611.403	-
Вкупно	17.480.068	8.932.142

Во текот на 2006 година НБРМ плаќаше камата на депозитите на државата по каматна стапка од 0,7% на годишно ниво (2005: 0,7% годишно). Депозитите на државата ја вклучуваат пресметаната недостасана камата во износ од МКД 9.273.000 (2005: МКД 4.901.000)

Со цел апсорбирање на вишокот на ликвидност и развивање на пазарот на хартии од вредност од март 2006 година НБРМ, во соработка со Министерството за финансии, започна да употребуваа државни записи за монетарни цели. Државните записи за монетарни цели се издаваат на редовните аукции на 3-месечни државни записи. Државните записи за монетарни цели по дисконтирана вредност се водат како посебен депозит на Министерството за финансии. Каматата за државните записи за монетарни цели претставува расход на НБРМ. Во текот на 2006 година каматна стапка на 3-месечните државни записи се движеше од 6,77% во март до 6,26% во декември. Најниската месечна пондерирана каматна стапка беше регистрирана во август и изнесуваше 5,96%. Државните хартии од вредност за монетарни цели ја вклучуваат пресметаната недостасана камата во износ од МКД 38.469.000.

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

35. Девизни депозити на државата

Согласно Законот за Народната банка на Република Македонија и Законот за девизно работење, НБРМ е агент на државата за вршење платен промет со странство. Органите на централната државна власт и дел од јавните фондови своите девизни приливи ги депонираат на девизни сметки кај НБРМ, под услов отварање на ваква сметка да им биде формално одобрено од страна на Министерството за финансии. Во текот на 2006 година НБРМ плаќаше камата на девизните депозити на државата по каматна стапка од 0,5% на годишно ниво (2005: 0,5% годишно).

Во девизните депозити се вклучени и депозитите на државата врз основа на главнина и камата од деловните банки учеснички во кредитните линии кои се администрираат преку Алекс единицата формирана во НБРМ. На 31.12.2006 година овие депозити изнесуваат МКД 627.718.000 и во најголем дел се состојат од наплатени средства по основ на главнина и тоа првенствено од двата заеми за развој на приватниот сектор одобрени од Светска банка (2005: МКД 564.994.000). НБРМ не плаќа камата на овие депозити.

36. Ограничени депозити

Ограничените депозити главно вклучуваат девизни средства на депонентите (државата) кои чекаат извршување на дознака во странство и средства на депонентите (државата) кои претставуваат 100% покритие за акредитив кој е отворен за нивна сметка од страна на НБРМ. НБРМ не плаќа камата на овие депозити.

37. Обврски спрема ММФ

Обврските спрема ММФ ги сочинуваат обврските врз основа на нето кумулативната алокација, позајмувања и обврски врз основа на членство и депозити на ММФ.

а) Обврски врз основа на нето кумулативна алокација

Со одлука на Извршниот одбор на ММФ од 14 декември 1992 година, Република Македонија наследи 5,4% од обврската во согласност со Законот за правно наследство на Република Македонија на членството во ММФ по нето СПВ алокацијата од поранешна Југославија, во износ од СПВ 8.378.694.

Според Статутот на ММФ, обврската за СПВ алокацијата достасува за наплата само во случај и во износ на откажаната СПВ алокација, за што е потребна одлука од Советот на Губернери на ММФ, со 85% мнозинство гласови, или во случај на укинување на учеството во СПВ Одделот во рамките на ММФ.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

НБРМ плаќа камата на постојниот износ на обврската по СПВ алокацијата по основната каматна стапка на ММФ и почнувајќи од 2005 година истата ја рефундира од Буџетот на Република Македонија.

б) Обврски врз основа на позајмувања од ММФ

Недостасаниот дел од кредитите кои НБРМ ги има повлечено од ММФ врз основа на следните аранжмани:

	2006	2005
Enhanced Structural Adjustment Facility (ESAF)	382.374	808.300
Poverty Reduction and Growth Facility (PRGF)	96.573	127.590
Extended Fund Facility (EFF)	46.946	63.795
Stand-by arrangement	1.331.558	1.444.412
Stand-by arrangement	735.861	777.760
Вкупно	2.593.312	3.221.857

Средствата од повлечените кредити врз основа на склучени аранжмани со ММФ се пред сè наменети за поддршка на платниот биланс.

Кредитите влечени врз основа на ЕСАФ и ПРГФ аранжманите се со фиксна каматна стапка од 0,5% годишно, додека каматна стапка за останатите кредитни аранжмани е од 4,29% до 5,30% годишно (2005: од 3,12% до 4,28% годишно).

в) Обврски врз основа на членство кај ММФ (види забелешка 22):

	2006	2005
Обврски врз основа на издадена меница за членство кај ММФ	4.981.932	4.957.639
Обврски врз основа на сметка 1	12.486	12.425
Обврски врз основа на сметка 2	147	147
Вкупно	4.994.565	4.970.211

38. Останати депозити

	2006	2005
Обврски врз основа на денарски депозити спрема други домашни субјекти	1.883.008	1.575.227
Обврски врз основа на денарски депозити спрема Меѓународни финансиски институции	16.547	19.671
Вкупно	1.899.555	1.594.898

Обврските врз основа на денарски депозити спрема други домашни субјекти ги сочинуваат: клиентските сметки на брокерските друштва, сметката на Централниот депозитар за хартии од вредност и сметката на Фондот за осигурување на депозити. Клиентските сметки на брокерските друштва и

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

сметката на Централниот депозитар за хартии од вредност служат за порамнување на трансакции за работи со хартии од вредност. НБРМ не плаќа камата на овие депозити. Сметката на Фондот за осигурување на депозити, согласно Законот за осигурување на штедни влогови се држи кај НБРМ. НБРМ плаќа камата на сметката на Фондот за осигурување на депозити од 0,7% годишно (2005: 0,7% годишно).

Сметки на Меѓународните финансиски институции се депонирани кај НБРМ. НБРМ не плаќа камата на овие депозити.

39. Останати обврски

Обврските се анализирани на следниот начин:

	2006	2005
Обврски по распределена добивка	257.757	8.439
Обврски произлезени од стечајот на БНТ	149.323	154.195
Обврски по наплатени ануитети од продадени општествени станови	6.265	2.049
ДДВ	1.473	2.199
Други обврски	9.529	49
Вкупно	424.347	166.931

Обврските по распределена добивка се однесуваат на распределна добивка која треба да се исплати во Буџетот на Република Македонија, а во согласност со одредбите на Законот за НБРМ.

Обврските произлезени од стечајот на Банката за надворешна трговија (БНТ) се однесуваат на наследени обврски на НБРМ врз основа на штедни влогови на граѓани затекнати во моментот кога беше објавен стечајот на банката во 1995 година, во висина од МКД 292.442.000. За измирување на овие обврски, од стечајната маса на БНТ на НБРМ и беа обезбедени недвижности кои НБРМ веднаш, без надомест, ѝ ги отстапи на Владата на Република Македонија.

Обврските по наплатени ануитети од продадени општествени станови претставуваат обврски спрема Буџетот на Република Македонија за неисплатена денарска противвредност на девизни приливи врз основа на наплатени редовни ануитети од продадени општествени станови на физички лица. Уплатите од физичките лица ги примаат деловните банки и ги пренесуваат на посебна девизна сметка на Буџетот на Република Македонија кај НБРМ. Овие уплатени девизни средства се акумулираат на посебна сметка во НБРМ и нивната денарска противвредност НБРМ еднаш неделно ја пренесува на Буџетот на Република Македонија.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

40. Посебна резерва

	2006	2005
Посебна резерва за потенцијални обврски врз основа на судски спорови со банки	229.937	115.007
Посебна резерва за потенцијални обврски врз основа на судски спорови со осигурителни компании	16.227	39.265
Вкупно	246.164	154.272

Посебните резерви за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови се однесуваат на проценетиот износ на главнина и камата кои НБРМ очекува дека можеби ќе мора да се исплати на деловните банки (поради неизвршување на инструмент за обезбедување за банка во стечај) и осигурителни компании кои имаат поднесено тужба против НБРМ (за наплатувањето од нивната жиро сметка на износите кои го должеа на НБРМ за невратените аванси на менувачниците). Во април 2006 година е добиена пресуда од Врховниот Суд на Република Македонија за еден судски процес со осигурителна компанија во полза на НБРМ. Посебната резерва на име потенцијални обврски и камата во вкупен износ од МКД 23.038.000 денари, издвоени во претходни години за овој судски спор се ослободија и претставуваат приход за 2006 година. Споровите со деловните банки се сеуште во тек. Потенцијалните обврските по овој основ за 2006 година се зголемени за износ од МКД 114.930.000 на име затезна камата и главнина (види белешка 14).

41. Останата пасива

	2006	2005
Депонирани средства врз основа на одземена ефектива и депонирани емства	331.305	145.502
Контра-ставка на пригодни ковани пари	79.182	53.022
Одложени приходи	11.770	4.094
Уплати на капитал во очекување на лиценца за вршење на дејност	51.998	-
Пасивни временски разграничувања ММФ	18.765	16.643
Обврски кон добавувачи и други обврски	64.397	7.138
Вкупно	557.417	226.399

Обврските врз основа на депонирани средства по одземени ефективни средства и депонирани емства се однесуваат на депонирани девизни средства кои надлежни државни органи ги одземале од правни и физички лица како мандаторна мерка и против истите покренале тужби кај надлежните судови. Во зависност од судското решение, овие девизи се враќаат на лицето од кое се одземени или во денарска противвредност се исплатуваат на Буџетот на Република Македонија. НБРМ не плаќа камата на овие средства.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Уплатите на капитал во очекување на лиценца вклучуваат депозит кој се однесува на барање за издавање лиценца од Министерството за финансии за вршење на осигурителна активност, а во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето. НБРМ не плаќа камата на овие средства.

Контра-ставката на пригодните ковани пари е резултат на сметководствената политика во однос на пригодните ковани пари (како што е објаснето во забелешка 2Љ).

42. Капитал и резерви

Капитал

Капиталот на НБРМ е дефиниран со Законот за НБРМ и истиот на 31.12.2006 година изнесува МКД 1.289.789.000 (2005: МКД 1.289.789.000).

Општи резерви

Во согласност со одредбите на Законот за НБРМ, по издвојувањето на нереализираните приходи во ревалоризациони резерви, 70% од остатокот на добивката се распределува во општи резерви се додека не се постигне нивото на примарниот капитал на НБРМ (2005: 20% од остатокот на добивката се распределува во општи резерви). Општите резерви се користат за покривање на општите ризици од работењето на НБРМ. Во текот на 2005 година врз основа на измените на Законот на НБРМ од 21 јули 2005 година, Република Македонија изврши обновување на општите резерви во износ од МКД 500.000.000.

Ревалоризациони резерви

	2006	2005
Ревалоризациони резерви од нереализирани курсни и ценовни промени		
○ Ревалоризациони резерви од курсни разлики	3.416.173	4.350.048
○ Ревалоризациони резерви од ценовни и курсни промени на злато	2.505.218	1.866.868
○ Ревалоризациони резерви од ценовни промени на хартии од вредност за тргување	48.742	357
Вкупно	5.970.133	6.217.273

Ревалоризационите резерви претставуваат акумулирани нето нереализирани позитивни курсни и ценовни промени од периодичните курсни ревалоризации на девизните средства и обврски, кои се користат како резерва против можни идни негативни трендови во движењето на курсните и ценовните промени соодветно.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

Ревалоризационата резерва од пресметани курсни разлики од девизните средства и обврски, е намалена поради покривање на износот на

пресметани нето негативни курсни разлики за 2006 година во износ од МКД 933.874.000 (2005: пресметаните нето позитивни курсни разлики во износ од МКД 1.119.886.000 се распределени во Ревалоризациони резерви).

Ревалоризационата резерва од курсни и ценовни промени на златото за 2006 година е зголемена за износ од МКД 638.349.000 врз основа на распределба на нереализираните нето позитивни ценовни и курсни разлики на златото (2005: МКД 1.419.250.000).

Ревалоризационата резерва за ценовни промени на хартиите од вредност за тргување е зголемена за износ од МКД 48.742.000 врз основа на распределба на нереализираните нето позитивни ценовни промени на хартиите од вредност за тргување по принципот хартија по хартија. Ревалоризационите резерви врз основа на реализирани ценовни промени од хартиите од вредност во износ од МКД 357.000 се распределени во општи резерви и Буџетот на Република Македонија.

43. Пари и парични еквиваленти

	2006	2005
Депозити во странска валута (забелешка 16)	70.344.878	56.389.586
Ефективни странски пари (забелешка 17)	206.660	47.909
СПВ, нето (забелешка 19)	138.555	40.671
Вкупно	70.690.093	56.478.166

44. Преземени и потенцијални обврски

а) Тужби

Во моментот постојат неколку судски процеси каде тужби се подигнати против НБРМ и тие потекнуваат од работењето. НБРМ се спротивставува на овие тужби и врз основа на правен совет смета дека нема да се јават материјални загуби, освен износот за кој веќе е направена резервација (види забелешки 14 и 40).

45. Поврзани субјекти

Трансакции со поврзани субјекти НБРМ има со Владата на Република Македонија и со сите членови на Советот. Трансакциите и состојбите со поврзаните субјекти се прикажани во Белешките 5, 6, 12, 20, 21, 34 и 35.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Белешки кон Финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

(Сите износи се искажани во илјади МКД, доколку не е поинаку назначено)

46. Последователни настани

На 2 април 2007 година Министерството за Финансии на Република Македонија предвреме го исплати преостанатиот износ од државните обврзници за санација на една банка во износ од МКД 1.228.053.000 како и пресметаната обврска по камата до датумот на предвремена исплата во износ од МКД 6.798.000. Датумот на доспевање на овие обврзници беше 1 април 2010 година (види забелешка 21).